

مَرْدِي جِي بي وسي

سنڌي ترجمو

هن رسالي ۾

- * مَرْدو ڇا چونڊو آهي؟ 2
- * شاهي موت 6
- * جنازي جو اعلان 13
- * گنجوازدها 20
- * T.V ڇڏي مرڻ تي قبر جو عذاب 15

شيخ طريقت، امير اهل سنت، هاني دعوت اسلامي، حضرت علامه مولانا ابوبلال

محمد الياس عطار قادري رضوي

مكتبة المدينة
(دعوت اسلامي)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ڪتاب پڙهڻ جي دعا

ديني ڪتاب يا اسلامي سبق پڙهڻ کان پهريان هيٺ ڏنل دعا پڙهي ڇڏيو
جيڪو ڪجهه پڙهندا ياد رهندو، دعا هيءَ آهي:

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَأَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

ترجمو: اي الله عَزَّوَجَلَّ اسان تي علم ۽ حڪمت جا دروازا کولي ڇڏ ۽ اسان
تي پنهنجي رحمت نازل فرما! اي عظمت ۽ بزرگي وارا.

(مستطرف ج 1 ص 40 دار الفڪر بيروت)

طالب غم
(نوٽ: اول آخر هڪ هڪ ڀيرو ڏرود شريف پڙهي مڃڻو)
بشيع
و
مغفرت

13 شوال المڪرم 1428ھ

مڙدي جي بيوسي

رسالي جو نالو:

محرم الحرام 1437ھ، نومبر 2015ع
3000

تاريخ اشاعت:
تعداد:

ڇاپيندڙ: مڪتبه المدينه، عالمي مدني مرڪز فيضان مدينه، باب المدينه ڪراچي.

مدني التجا: ڪنهن کي به هي ڪتاب ڇاپڻ جي اجازت ناهي.

ڪتاب خريد ڪندڙ توجهه فرمائڻ

ڪتاب جي ڇپائي ۾ ڪا وڏي خرابي هجي يا صفحا گهٽ هجن يا ٻائينڱ
۾ اڳتي پوئتي ٿي ويا هجن ته مڪتبه المدينه سان رابطو فرمايو.

مڙدي جي بيوسي

هي رسالو ”مردے کی بے بسی“ شيخ طريقت، اميرِ اهلست، بانيءِ دعوتِ اسلامي حضرت علامہ مولانا ابو بلال مُحَمَّد الياس عَطار قَادِرِي رَضَوِي دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ جو اردو زبان ۾ تحريري بيان آهي.

مجلسِ تراجم (دعوتِ اسلامي) هن رسالي جو آسان سندي زبان ۾ ترجمو ڪرڻ جي وس آهر ڪوشش ڪئي آهي. جيڪڏهن ترجمي يا ڪمپوزنگ ۾ ڪٿي ڪا ڪمي بيشي نظر اچي ته مجلسِ تراجم کي آگاه ڪري ثواب جا حقدار بڻجو.

پيشڪش: مجلسِ تراجم (دعوتِ اسلامي)

رابطي جي لاءِ:

مڪتب مجلسِ تراجم (دعوتِ اسلامي) عالمي مدني مرڪز
فيضانِ مدينه محلہ سوداگران پراڻي سبزي منڊي باب المدينه ڪراچي

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: ✉ translation@dawateislami.net

فهرست

1	گُرو د شريف جي فضيلت
1	مڙدو ۽ غسل ڏيندڙ
2	مڙدو ڇا چوندو آهي؟
3	سڄي عمر جي پڇ ڊڪ
4	قبر جي دل ڏڪائيندڙ ڪهاڻي
7	شاهي موت
7	سلطنت ڪم نه آئي
8	دنيا ۾ اچڻ جو مقصد
9	وزارتون ڪم نه اينديون
10	چار بي بنياد دعو اٿون
11	پهرين دعويٰ ”مان الله (عَزَّوَجَلَّ) جو پانھو آهيان“
11	ٻين دعويٰ الله (عَزَّوَجَلَّ) ئي روزي ڏيڻ وارو آهي
12	ٽين دعويٰ ”دنيا کان آخرت بهتر آهي“
12	چوٿين دعويٰ ”هڪ ڏينھن مرڻو پوندو“
13	جنازي جو اعلان
14	مڙدن سان گفتگو
15	T.V. ڇڏي مرڻ تي قبر جو عذاب
17	أَفَا صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جِي مَبَارَكَبَاد
18	حيلا بهانا نه ڪريو
20	خوفناڪ وادي
20	گنجو آزدها
21	40 ڏينھن تائين نمازون نامقبول
22	شِيرُ حُدَا رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ جِي شَرَابِ كَانِ نَفَرَت
22	ظالم و الدين جي به اطاعت
23	واعدي خلافي جو وبال
23	پيٽ ۾ نانگ ...
24	36 پيرا زنا کان وڌيڪ ٻرو
24	جهنم جو کاڌو
25	سنت جون بهارون
26	قبر ۽ دفن جا 22 مدني گل

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مڙدي جي بيوسي*

شيطان ڪيتري به سستي ڏياري هي بيان مڪمل پڙهي ڇڏيو. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ** توهان پنهنجي دل ۾ مدني انقلاب برپا ٿيندي محسوس ڪندؤ.

دُرُودِ شَرِيفِ جِي فَضِيلَت

حُضُورِ سَرَاپَا نُورِ، شَافِعِ يَوْمِ النُّشُورِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جُو
ارشاد نورُ عليٰ نُورِ آهي: ”مون تي دُرُودِ شَرِيفِ پڙهي پنهنجي
مجلس ڪي سينگاريو، جو توهان جو دُرُودِ پاڪ پڙهڻ قيامت جي
ڏينهن توهان جي لاءِ نُورِ هوندو.“

(الْفَرْدُوسُ بَمَاءِ ثَوْرِ الْخُطَابِ ج 2 ص 291 حديث 3330)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

مڙدوءَ غِسلِ ڏيندڙ

زبردست عالم ۽ مُحَدِّثِ ۽ مشهور تابعي بزرگ حضرت سَيِّدُنَا
سُفْيَانِ ثَوْرِي رَحِمَهُ اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ کان مروِي آهي ته مرڻ وارو هر شيءِ ڪي
ڄاڻيندو آهي، ايسٽائين جو عُسَالِ (يعني غِسلِ ڏيندڙ) ڪي چوندو

*هي بيان امير اهل سنت دامت بركاتهمُ العالمة تبليغِ قرآن و سنت جي عالمگير غير سياسي تحريڪ دعوتِ اسلامي جي ٽي روزه ستن ڀيري اجتماع (11،12،13 شعبان المعظم 1423 هـ بروز آچر مدينه الاولياء ملتان شريف) ۾ فرمايو. ترميم ۽ اضافي سان گڏ حاضر خدمت آهي. (مجلس مکتبه المدينه)

فرمانِ مُصَلِّي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن ڪتاب ۾ مون تي درودِ پاڪ لکيو ته جيستائين منهنجو نالو ان ڪتاب ۾ لکيل رهندو فرشتا ان جي لاءِ استغفار ڪندا رهندا. (طبراني)

آهي، تو کي خدا **عَزَّوَجَلَّ** جو قسم آهي تون **غُسْل** ۾ مون سان نرمي ڪر ۽ جڏهن اهو پنهنجي جنازي جي ڪٽ تي هوندو آهي ته ان کي چيو ويندو آهي: ”پنهنجي باري ۾ ماڻهن جون ڳالهيون ٻڌ.“ (شرح الصدور ص 95)

مڙڏو ڇا چوندو آهي؟

امير المؤمنين حضرت سيّدنا عمر فاروق اعظم رضي الله تعالى عنه روايت ڪن ٿا ته نبی ڪريم، رءوف رحيم صلى الله تعالى عليه وآله وسلم جو فرمان عبرت نشان آهي: مڙڏو جڏهن تختي تي رکيو ويندو آهي ۽ ان کي ڪٽي اڃا تي قدم ئي هلندا آهن ته اهو ڳالهائيندو آهي ۽ ان جي ڪلام کي انسانن ۽ جنن کان علاوه الله تعاليٰ جنهن کي چاهيندو آهي ٻڌرائيندو آهي. مڙڏو چوندو آهي: ”اي منهنجا پائرو! ۽ اي منهنجي جنازي کي ڪٽڻ وارو! دنيا توهان کي ڏوڪي ۾ نه وجهي جيئن مون کي ڏوڪي ۾ رکيو ۽ زمانو توهان سان نه ڪيڏي جيئن مون سان ڪيڏيو، مون جيڪو ڪجهه ڪمايو اهو پنهنجي وارثن جي لاءِ ڇڏيو، الله **عَزَّوَجَلَّ** قيامت واري ڏينهن مون کان حساب وٺندو ۽ منهنجي پڪڙ فرمائيندو، حالانڪ توهان ماڻهو مون کي رخصت ڪيو ۽ سڏيو ٿا (يعني منهنجي لاءِ روئو) ٿا. (شرح الصدور ص 96 ڪتاب القبور مع موسوعة ابن ابي

الدنيا ج 6 ص 61 حديث 25)

فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن مون تي هڪ پيرو درود پاڪ پڙهيو الله تعاليٰ ان تي ڏهه رحمتون موڪليندو آهي. (مسلم)

جيتن دنيا سڪند ر تها چلا

جب گيا دنيا سے خالي ہاتھ تها

سڄي عمر جي ڀڄ ڏڪ

منا منا اسلامي ڀائرو! ان وقت ڪيتري لاچارِي هوندي جڏهن روح جسم کان جدا ٿي چڪو هوندو، اهو ڪيتري قدر بي وسيءَ جو عالم هوندو جنهن وقت قيمتي ڪپڙا لاهي رهيا هوندا، عَسَّال وهنجاري رهيو هوندو، هرڪ جو ڪفن پهرايو ويندو، ڪيڏي نه حسرت جي گهڙي هوندي جڏهن جنازو کنيو ويندو، هاءِ! هاءِ! اها دنيا جنهن کي سنوارڻ جي لاءِ سڄي عمر ڀڄ ڏڪ ڪئي هئي، جنهن جي خاطر راتين جون نندون ڦٽائي ڇڏيون هيون، طرح طرح جا خطرا پنهنجي سر تي کنيا هئا، حسد ڪندڙن جون رڪاوٽون پيدا ڪرڻ جي باوجود به جان جوڪي ۾ وجهي دنيا جو مال ڪمائيندو رهيس، دولت گڏ ڪندو رهيس، گهر کي نهايت ئي اهمان سان مضبوط تعمير ڪيو هو، ان کي طرح طرح جي فرنيچر سان سينگاريو هو، اهو سڀ ڇڏي رخصت ٿيڻو پوندو، آه! قيمتي لباس ڪليءَ يا هيٺنگر ۾ تنگيل رهجي ويندو، ڪار هوندي ته گيريج ۾ بيٺل رهجي ويندي، راند روند جون شيون، نفس پرستي ۽ فرحت جا ذريعا ۽ هر طرح جو سامان بيڪار جو بيڪار رهجي ويندو، ان وقت

فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مون تي ڪثرت سان درود پاڪ پڙهو بيشڪ توهان جو مون تي درود پڙهڻ توهان جي گناهن جي لاءِ مغفرت آهي. (جامع صغير)

مڙدي جي بي وسي انتها کي پهچندي جڏهن ان کي روشنين جي چمڪندڙ عارضي خوشين سان مسڪرائيندڙ ناپائيدار دنيا جي گهر کان ڪڍي انڌيري قبر ۾ منتقل ڪرڻ جي لاءِ ڪلهن تي ڪڍي قبرستان جي طرف هلڻ لڳندا.

عالم انقلاب ۽ دنيا   چند لمحوں کا خواب ۽ دنيا
فخريوں دل لڳائين اس سے   نهيں اچھی، خراب ۽ دنيا

قبر جي دل ڏکائيندڙ ڪهاڻي

حضرت سيدنا عمر بن عبدالعزيز رضي الله تعالى عنه هڪ جنازي سان گڏ قبرستان تشریف ڪڍي ويا، اتي هڪ قبر تي ويهي غور ۽ فڪر ۾ پئجي ويا، ڪنهن عرض ڪيو: اي امير المؤمنين اوهان رضي الله تعالى عنه هتي اڪيلا ڪيئن تشریف فرما آهيو؟ فرمائون: ”هاڻي هاڻي هڪ قبر مون کي سڏي گهرايو ۽ چوڻ لڳي: اي عمر بن عبدالعزيز رضي الله تعالى عنه مون کان چونه تو پڇين ته مان پنهنجي اندر اچڻ وارن سان ڪهڙو سلوڪ ڪندي آهيان؟ مان ان قبر کي چيو: مون کي ضرور ٻڌاءِ. اها چوڻ لڳي: جڏهن ڪو منهنجي اندر ايندو آهي ته مان ان جو ڪفن ڦاڙي جسم جا ٽڪرا ٽڪرا ڪري ۽ ان جو گوشت کائي ڇڏيندي آهيان، ڇا توهان مون کان هي نه پڇندؤ ته مان ان جي سنڌن سان ڇا

فرمان مُصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن مون تي ڏه پيرا درود پاڪ پڙهيو
الله تعاليٰ ان تي سو رحمتون نازل فرمائي ٿو. (طبراني)

ڪندي آهيان؟ مون چيو، اهو به ٻڌاءِ. ته چوڻ لڳي: هٿن کي
گراين کان، گوڏن کي پنين کان ۽ پنين کي قدمن کان جدا
ڪري ڇڏيندي آهيان. ايترو چوڻ کان پوءِ حضرت سيڏنا عمر
بن عبدالعزيز رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ سڌڪا پري روئڻ لڳا. جڏهن ماڻ تيا
ته ڪجهه هن طرح عبرت جا ”مدني گل“ ٻڌائڻ لڳا: اي
اسلامي ڀائرو! هن دنيا ۾ اسان کي تمام ٿورو عرصو رهڻو
آهي، جيڪو هن دنيا ۾ صاحبِ اقتدار آهي اهو (آخري ۾)
انتهاڻي ذليل ۽ خوار هوندو. جيڪو هن دنيا ۾ مالدار آهي
اهو (آخري ۾) فقير هوندو. هن جو جوان پوڙهو ٿي ويندو ۽
جيڪو زندهه آهي اهو مري ويندو، دنيا جو توهان جي طرف
اچڻ توهان کي ڏوڪي ۾ نه وجهي، ڇو ته توهان ڄاڻو ٿا ته
هي تمام جلد رخصت ٿي ويندي آهي. ڪيڏانهن ويا قرآن
شريف جي تلاوت ڪرڻ وارا؟ ڪيڏانهن ويا بيت الله جو حج
ڪرڻ وارا؟ ڪيڏانهن ويا رمضان جا روزا رکڻ وارا؟ خاڪ
انهن جي جسمن جو ڇا حال ڪري ڇڏيو؟ قبر جي ڪيڙن
انهن جي گوشت جو ڇا انجام ڪري ڇڏيو؟ انهن جي هڏين ۽
سندن سان ڇا ٿيو؟ الله عَزَّوَجَلَّ جو قسم! دنيا ۾ هي آرام
ڏيندڙ نرم نرم بسترن تي هوندا هئا پر هاڻي اهي پنهنجي
گهروارن ۽ وطن کي ڇڏي ڪري راحت کان پوءِ تنگيءَ ۾
آهن، انهن جي اولاد گلبن ۾ دربردار آهي ڇو ته انهن جي

فرمانِ مُصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مون تي درود شريف پڙهو الله تعاليٰ توهان تي رحمت
موڪليندو۔ (ابن عدي)

بيواهن پيا نڪاح ڪري ٻيهر گهر آباد ڪيا، انهن جي رشتيدارن انهن جا گهر ۽ ملڪيت پاڻ ۾ ورهائي ڇڏي. وَالله! انهن مان ڪجهه خوشنصيب آهن جيڪي قبرن ۾ مزا ماڻي رهيا آهن ۽ وَالله! ڪجهه اهڙا آهن جيڪي قبر جي اندر عذاب ۾ گرفتار آهن.

افسوس صد هزار افسوس، اي نادان! جو اڄ مرڻ وقت ڪڏهن پنهنجي پيءُ جون، ڪڏهن پنهنجي پٽ جون ته ڪڏهن سڳي پيءُ جون اکيون بند ڪري رهيو آهين، انهن مان ڪنهن کي وهنجاري رهيو آهين، ڪنهن کي ڪفن پارائي رهيو آهين، ڪنهن جي جنازي کي ڪلهن تي ڪڍي رهيو آهين، ڪنهن جي جنازي سان گڏ وڃي رهيو آهين، ڪنهن کي قبر ۾ دفنائڻ رهيو آهين. (ياد رک! سڀاڻي هي سڀ ڪجهه توهان به ٿيڻ وارو آهي) ڪاش مون کي علم هجي ها! ڪهڙو ڳل (قبر ۾) پهريان سڙندو. پوءِ حضرت سَيِّدُنَا عمر بن عبدالعزيز رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ روئڻ لڳا ۽ روئندي روئندي بيهوش ٿي ويا ۽ هڪ هفتي کان پوءِ هن دنيا مان رُخصت ٿي ويا. (الرَّوْضُ الْفَائِقُ ص 107 ملخصاً)

حَبَّةُ الْاِسْلَامِ حضرت سَيِّدُنَا امام محمد غزالي رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ
احياء العلوم ۾ فرمائن ٿا: وفات جي وقت حضرت سَيِّدُنَا عمر بن عبدالعزيز رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ جي زبان تي هيءَ آيت ڪريمه جاري هئي:

فرمانِ مُصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن مون تي ڏه پيرا درود پاڪ پڙهيو الله تعاليٰ ان تي سو رحمتون نازل فرمائي ٿو. (طبراني)

ترجموڪنز الايمان: هي آخرت جو گهر اسان انهن جي واسطي ڪندا آهيون جيڪي زمين ۾ وڌائي نه چاهيندا آهن ۽ نه فساد ۽ چڱي پڇاڙي پرهيزگارن جي ئي آهي.

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ جَعَلَهَا لِلَّذِينَ

لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا

فَسَادًا ۗ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾

(پ 20 القصص: 83) (احياء العلوم ج 5 ص 230)

شاهي موت

منا منا اسلامي پاترو! حضرت سيدنا عمر بن عبدالعزيز رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ جي هيءَ رقت انگيز حكايت عقلمندن جي لاءِ زبردست عبرت واري تشبيه آهي. شاهي موت جو هڪ وڌيڪ واقعو سماعت فرمايو، جيئن ته حجه الاسلام حضرت سيدنا امام محمد بن محمد بن محمد غزالي رَحِمَهُ اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ احياء العلوم ۾ فرمائن ٿا: بلڪل سڪرات جي عالم ۾ ڪنهن خليفِي عَبْدِ الْمَلِكِ بن مروان کان پڇيو: هن وقت توهان پاڻ کي ڪيئن محسوس ڪري رهيا آهيو؟ جواب ڏنائون بلڪل ائين ئي جيئن قرآن مجيد جي ستين سڀياري ۾ سورة الانعام جي آيت نمبر 94 ۾ الله تعاليٰ فرمايو آهي ته:

ترجموڪنز الايمان: ۽ بيشڪ توهان اسان وٽ اڪيلا آيا جيئن پهريون ڀيرو اسان توهان کي پيدا ڪيو هو ۽ ڇڏي آيا پٺي پٺيان جيڪو مال متاع اسان توهان کي ڏنو هو.

وَلَقَدْ جَعَلْنَاكُمْ فُرَادَىٰ كَمَا

خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ وَتَرَكْكُمْ مَّا

خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ ۗ

(احياء العلوم ج 5 ص 230)

فرمانِ مُصطَفِي صَلَّ اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: توهان جتي به هجو مون تي درود پاڪ پڙهو توهان جو درود مون تائين پهچي ويندو آهي. (طبراني)

سلطنت ڪم نه آئي

حجَّه الاسلام حضرت سَيِّدُنَا امام مُحَمَّد غزالي رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ
 ”احياء العلوم“ ۾ فرمائن ٿا: ”مشهور عباسي خليفن هارون
 رشيد رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ جو جڏهن آخري وقت آيو ته هو پنهنجي ڪفن
 کي اٿل پٿل ڪري حسرت مان ڏسندا رهيا ۽ سيپاري 29 سورة
 الحاقه جون هي آيتون پڙهندا رهيا:

ترجمو ڪنز الايمان: منهنجي ڪنهن
 ڪم نه آيو منهنجو مال، منهنجي
 سموري طاقت تباه ٿي وئي.

مَا آغْنِي عَنِّي مَالِيَهٗ ﴿٢٨﴾

هَلَاكَ عَنِّي سُلْطَانِيَهٗ ﴿٢٩﴾

(احياء العلوم ج 5 ص 231)

دنيا ۾ اچڻ جو مقصد

منا منا اسلامي پائرو! حقيقت هي آهي ته هن دنيا ۾ اچي اسان
 سخت آزمائش ۾ مبتلا ٿي ويا آهيون اسان جي اچڻ جو مقصد
 ڪجهه ٻيو هو پر شايد اسان سمجهي پيو ڪجهه وينا آهيون!
 اسان جي زندگيءَ جو انداز هي ٻڌائي رهيو آهي جو مَعَاذَ اللهِ
 عَزَّوَجَلَّ جن اسان کي ڪڏهن مرڻو ٿي ناهي، ياد رکو! اسان کي
 هتي هميشه ناهي رهڻو، هن دنيا ۾ اچڻ جو مقصد صرف مال
 ڪمائڻ يا فقط دنيا جي علمن ۽ فنون جون ڊگريون حاصل
 ڪرڻ ۽ صرف دنياوي ترقيون حاصل ڪندو رهڻ ناهي،
 سيپاري 18 سورة مؤمن آية 115 ۾ ارشاد ٿئي ٿو.

فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مون تي ڪثرت سان درود پاڪ پڙهو بيشڪ هي توهان جي لاءِ طهارت آهي۔
(ابو يعليٰ)

ترجمو ڪنز اليمان: ته ڇا ٿا سمجهو جو اسان توهان کي بيڪار بڻايو آهي ۽ توهان کي اسان جي طرف ڦرڻو ناهي؟

أَحْسَبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا
وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿٦٦﴾

ياد رکھ هر آن آخر موت ۽ مرته جاتے ہیں هزاروں آدمی
بن تومت انجان آخر موت ۽ مرته جاتے ہیں هزاروں آدمی
عاقل و نادان آخر موت ۽ مرته جاتے ہیں هزاروں آدمی
غزده ۽ جان آخر موت ۽ مرته جاتے ہیں هزاروں آدمی
سن لگا کر کان آخر موت ۽ مرته جاتے ہیں هزاروں آدمی
ملڪ فانی میں فنا ہرشی کو ۽ مرته جاتے ہیں هزاروں آدمی

بارہا علیٰ تجھے سمجھا چڪے
مان یامت مان آخر موت ۽ مرته جاتے ہیں هزاروں آدمی

وزارتون ڪم نه اينديون

الله تعالیٰ انسان کي پنهنجي عبادت جي لاءِ پيدا ڪيو آهي. جيڪڏهن هن پنهنجي زندگي جي مقصد ۾ ڪاميابي حاصل نه ڪئي ۽ محشر جي ڏينهن گناهن جا ڍير کڻي پنهنجي پروردگار عَزَّوَجَلَّ جي درٻار ۾ پيش ٿيو ته دنيا جي بيشمار دولت به ان کي پنهنجي رب جي قهر ۽ غضب کان نه بچائي سگهندي. دنياوي علم ۽ فن، ڪارخانا، هٿيار، دنياوي سفارش (SOURCE) عهدا، دنياوي آسائشون، شهرتون، قوتون، دنياوي عظمتون الله تعالیٰ جي بارگاهه ۾ ڪامياب نه ڪري سگهنديون.

فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جيڪو مون تي درود پاڪ پڙهڻ وساري وينو اهو جنت جو رستو ڀڳي ويو۔
(طبراني)

اقتدار جي نشي ۾ مست ٿي هڪ ٻئي جا عيب ڪيڙ وارن،
دهشت گردين جي بازار گرم ڪرڻ وارن! مسلمانن جا حق پامال
ڪرڻ وارن جي لاءِ لمحءِ فڪريه آهي، جيڪڏهن گناهن جي
ڪري الله تعاليٰ ناراض ٿي ويو، ان جا پيارا حبيب صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ
وَسَلَّمَ رُسي ويا، ۽ ايمان برباد ٿي ويو ته اهي اهي مشڪلاتون
سامهون اينديون جن جو ڪڏهن حل نه ٿي سگهندو، قرآن
پاڪ جي ٽيهين سيپاري ۾ سورة الهمزه ۾ ارشاد ٿئي ٿو:

ترجمو ڪنز اليمان: (الله جي نالي سان
شروع جيڪو نهايت مهربان پاڇهارو)
خرابي آهي انهن جي واسطي جيڪي
ماڻهن جا منهن تي عيب ڪڍي پرڻ
گلا ڪري، جنهن مال گڏ ڪيو ۽ خوب
ڳڻي رکيائين ڇا اهو سمجهي ٿو ته ان جو
مال ان کي دنيا ۾ هميشه رکندو، هرگز نه
ضرور اهو لتاڙڻ واريءَ ۾ ڦٽي ڪيو
ويندو ۽ توکي ڪهڙي خبر ته لتاڙڻ
واري ڇا آهي الله جي باهه جيڪا
پڙڪي رهي آهي، جيڪا دلين تي
چڙهي ويندي، بيشڪ اها انهن تي بند
ڪئي ويندي ڊگهن ڊگهن ٽنڀن ۾.

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ۝۱ الَّذِي جَمَعَ مَالًا
وَّعَدَدَةً ۝۲ يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ۝۳
كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ۝۴ وَمَا أَدْرَاكَ
مَا الْحُطَمَةُ ۝۵ نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ ۝۶ الَّتِي
تَطَّلِعُ عَلَى الْآفِئَةِ ۝۷ إِنَّهَا عَلَيْهِمْ
مُؤَصَّدَةٌ ۝۸ فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ۝۹

چار بي بنياد دعوائون

حضرت سيدنا شقيق بلخي رَحِمَهُ اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ جو ارشاد آهي: ”ماڻهو
چئن شين جي دعويٰ ڪندا آهن پر انهن جو عمل انهن جي
دعويٰ جي خلاف آهي، (1) انهن جو زباني قول هي آهي ته اسان

خرمانِ مُصَلِّفِي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن مون تي هڪ ڀيرو درود پاڪ پڙهيو الله تعاليٰ ان تي ڏهه رحمتون موڪليندو آهي. (مسلم)

الله عَزَّوَجَلَّ جا ٻانهو آهيون پر انهن جا عمل خود مختيارن جهڙا آهن. (2) چوندا آهن ته الله تعاليٰ ئي اسان جي روزيءَ جو ڪفيل آهي، پر هو تمام گهڻو مال ۽ دولت جمع ڪري وٺڻ کان پوءِ به مطمئن ناهن ٿيندا (3) چوندا آهن ته دنيا کان آخرت بهتر آهي پر اهي صرف دنيا جي ئي بهتريءَ ۾ مصروف آهن (4) چوندا رهندا آهن ته اسان کي هڪ ڏينهن ضرور مرڻو پوندو پر زندگيءَ جو انداز اهڙو آهي جو چڻ ڪڏهن مرڻو ئي ناهي“

(عيون الحڪايات ص 75)

پهرين دعويٰ ”مان الله (عَزَّوَجَلَّ) جو ٻانهو آهيان“

منا مٿا اسلامي ڀائرو! واقعي غور جو مقام آهي يقيناً هر مسلمان هي اقرار ڪندو آهي ته ”مان الله عَزَّوَجَلَّ جو ٻانهو آهيان“ ۽ ظاهر آهي ٻانهو ”پابند“ هوندو آهي، پر اڄ ڪل اڪثر مسلمانن جا ڪم خود مختيارن جهڙا آهن. ڏسو! جيڪو ڪنهن جو ملازم هوندو آهي اهو ان جي مرضيءَ جي مطابق ڪم ڪندو آهي، يقيناً اسين الله تعاليٰ جا ٻانهو آهيون ۽ انهيءَ جو ئي رزق کائي رهيا آهيون، پر افسوس اسان جا ڪم ڪامل ٻانهن وارا ناهن، ان جو حڪم آهي نماز پڙهيو، پر سستي ڪري ڇڏيندا آهيون، رمضان جي روزن جو حڪم آهي، پر اسان جو هڪ تعداد آهي جيڪو ناهي رکندو. اهڙيءَ طرح خدا تعاليٰ جي بين احڪامن جي بجا آوريءَ ۾ سخت کوتاهيون ڪندا آهيون.

فرمانِ مُصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جيڪو مون تي جمع جي ڏينهن درود شريف پڙهندو
قيامت جي ڏينهن مان ان جي شفاعت ڪندس . (ڪنز العمال)

بين دعويٰ ”الله عَزَّوَجَلَّ ئِي روزي ڏيڻ وارو آهي“

بيشڪ ”الله تعاليٰ ئي روزيءَ جو ڪفيل آهي“ پر پوءِ به رزق حاصل ڪرڻ جو انداز نهايت عجيب ۽ غريب آهي. الله تعاليٰ کي رِزَاق مِجُث ۽ روزي ڏيڻ وارو تسليم ڪرڻ جي باوجود نه ڄاڻ ڇو ماڻهو وياج جي ڏيتي لپتي ڪندا آهن، وياج تي قرض وٺي فيڪٽريون هلائيندا ۽ عمارتون ٺهرائيندا آهن! جڏهن الله تعاليٰ کي روزي ڏيڻ وارو تسليم ڪري ورتو ته هاڻي ڪهڙي ڳالهه رشوت وٺڻ تي مجبور ڪندي آهي؟ ڪهڙي سبب جي ڪري ملاوت وارو مال ڏوڪي سان وڪڻڻو ٿو پوي؟ ڇو چوريون ۽ ڦرمار ڪندا آهيون؟ روزيءَ جا هي حرام ذريعا آخر ڇو اپنائڻي رکيا آهن؟

ٽين دعويٰ ”دنيا کان آخرت بهتر آهي“

يقيناً ”دنيا کان آخرت بهتر آهي“ هيءَ دعويٰ ڪرڻ جي باوجود صد ڪروڙ افسوس! انداز صرف ۽ صرف دنيا کي بهتر بنائڻ وارو آهي، فقط دنيا جي دولت گڏ ڪرڻ جي ئي مصروفيت آهي، هر شخص مال جو ئي متوالو نظر اچي رهيو آهي ۽ زندگي گذارڻ جو نمونو ٻڌائي ٿو ته ڄڻ دنيا مان ڪڏهن وڃڻو ئي ناهي .

فرمانِ مُصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن مون تي ڏهر پيرا صبح ۽ ڏهر پيرا شام درود پاڪ پڙهيو ان کي قيامت جي ڏينهن منهنجي شفاعت ملندي. (مجمع الزوائد)

چوٿين دعويٰ ”هڪ ڏينهن مرڻو پوندو“

يقيناً ”اسان کي هڪ ڏينهن مرڻو پوندو“ هي تسليم ڪرڻ جي باوجود افسوس صد ڪروڙ افسوس! زندگي جو انداز اهڙو آهي جڻ ڪڏهن به مرڻو ئي ناهي، ڏسو! حضرت سيّدنا حسن بصري رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ”اسان کي هڪ ڏينهن مرڻو پوندو“ ان دعويٰ جي عملي تصوير هئا، سندن جي زندگيءَ جو انداز هي هيو جو هر وقت ائين هراسيل هوندا هئا جڻ کين موت جي سزا ٻڌائي وئي هجي“ (احياء العلوم ج 4 ص 231 ملخصاً) جنهن کي اڄڪلهه ”بليڪ وارنٽ“ چوندا آهن. حالانڪ ان معنيٰ ۾ هر هڪ جي لاءِ بليڪ وارنٽ جاري ٿي چڪو آهي ڇو ته جيڪو به پيدا ٿيو آهي ان کي مرڻو ئي پوندو، هر ساهه وارو پيدا ٿيڻ کان پهريان ئي غالباً ”هت لسٽ“ تي اچي چڪو آهي، يعني پيدا ٿيڻ کان پهريان ئي، ان جي روزي ۽ عمر جو تعين ٿي ويو، بلڪ ان جي دفن ٿيڻ جي جڳهه به مقرر ٿي چڪي. ماءُ جي رحم ۾ انسان جو جسم ٺاهڻ لاءِ فرشتو زمين جي ان حصي مان مٽي کڻي ايندو آهي جتي هي ٻانهو عمر گذارڻ کان بعد مري دفن ٿيندو. ٻڌو! ٻڌو! ٻانهو پنهنجي حصي جي روزي کائي، زندگي گذاري ڪري ماڻهن جي ڪلهن تي جنازي جي ڪٽ تي سوار ٿي جڏهن قبرستان جي طرف ڏانهن روانو ٿيندو آهي ان وقت ڇا چوندو آهي، جيئن ته:

فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن ڪتاب ۾ مون تي درودِ پاڪ لکيو ته جيستائين منهنجو نالو ان ڪتاب ۾ لکيل رهندو فرشتا ان جي لاءِ استغفار ڪندا رهندا. (طبراني)

جنابي جواعلان

سرڪارِ مدينه، سلطانِ باقريه، قرارِ قلب و سينه، فيضِ گنجينه
 صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن ارشاد فرمايو: ان ذات جو قسم جنهن
 جي قبضي قدرت ۾ منهنجي جان آهي جيڪڏهن ماڻهو ان جو
 (يعني مرڻ واري جو) نڪاڻو ڏسي وٺن ۽ ان جو ڪلام ٻڌي وٺن
 ته مڙدي کي وساري ويهن ۽ پنهنجي جانين تي روئن. جڏهن
 مڙدي کي تختي تي رکي ڪري کنيو ويندو آهي ته ان جو
 روح بي چين ٿي تختي تي ويهي ندا ڪندو آهي: ”اي منهنجا
 اهل ۽ عيال! دنيا توهان سان ايئن نه ڪيڏي جيئن ان مون
 سان ڪيڏيو، مان حلال ۽ حرام مال گڏ ڪيو ۽ پوءِ اهو مال
 بين جي لاءِ ڇڏي آيس، ان جو نفعو انهن جي لاءِ آهي ۽ ان
 جو نقصان منهنجي لاءِ، بس جيڪو ڪجهه مون تي گذريو
 آهي ان کان ڊڄو.“ (يعني عبرت حاصل ڪيو) (التذڪرة للقرطبي ص 69)

منا منا اسلامي ڀائرو! غور جو مقام آهي! واقعي هر جنازو
 زبردست مُبَلِّغ آهي ۽ ڄڻ اسان کي سڏي سڏي چئي رهيو آهي
 ته اي پوئتي رهجي وڃڻ وارو! جهڙي طرح اڄ مان دنيا مان
 وڃي رهيو آهيان عنقريب توهان کي به منهنجي پويان اچڻو
 آهي. يعني جنازو ڄڻ ته اسان جي رهنمائي ڪري رهيو آهي!

جنازه آڱڙهه ڪهه رههه اے جهاں والو!

مرے پیچھے چلے آؤ تمہارا رهنما میں ہوں

فرمانِ مُصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جيڪو مون تي جمع جي ڏينهن درود شريف پڙهندو
قيامت جي ڏينهن مان ان جي شفاعت ڪندس. (ڪنز العمال)

مڙڏن سان گفتگو

”شرحُ الصُّدور“ ۾ آهي: حضرت سَيِّدُنَا سَعِيدُ بْنُ مُسَيَّبٍ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ فرمائن ٿا: هڪ ڀيري حضرت سَيِّدُنَا عَلِيُّ الْمُرْتَضِيُّ شِيرِ خُدا كَرَّمَ اللهُ تَعَالَى وَجْهَهُ الْكَرِيمَ سان گڏ مدينه منوره رَاكَمَا اللهُ شَرَفًا وَتَعْظِيمًا جي قبرستان وياسين ته حضرت موليٰ علي كَرَّمَ اللهُ تَعَالَى وَجْهَهُ الْكَرِيمَ قبر وارن کي سلام ڪيو ۽ فرمايو: ”اي قبر وارو! توهان پنهنجي خبر ٻڌايو ٿا يا اسان ٻڌايون؟“ سَيِّدُنَا سَعِيدُ بْنُ مُسَيَّبٍ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ جن فرمائن ٿا ته اسان قبر مان ”وَعَلَيْكَ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ“ جو آواز ٻڌو ۽ ڪو چوڻ وارو چئي رهيو هو: ”يا امير المؤمنين! توهان ئي خبر ڏيو ته اسان جي مرڻ کان پوءِ ڇا ٿيو؟“ حضرت موليٰ علي كَرَّمَ اللهُ تَعَالَى وَجْهَهُ الْكَرِيمَ فرمايو: ”ٻڌي وٺو! توهان جو مال تقسيم ٿي ويو، توهان جي گهر وارين ٻيا نڪاح ڪري ڇڏيا، توهان جو اولاد يتيمن ۾ شامل ٿي ويو، جنهن گهر کي توهان گهڻو مضبوط ٺهرايو هو ان ۾ توهان جا دشمن آباد ٿي ويا.“ هاڻي توهان پنهنجو حال ٻڌايو. هي ٻڌي ڪري هڪ قبر مان آواز آيو. ”يا امير المؤمنين! ڪفن ذرا ذرا ٿي ويو، وار چڻي پڪڙجي ويا، اسان جون گلون ٽڪرا ٽڪرا ٿي ويون، اسان جون اکيون نڪري ڳلن تي اچي ويون ۽ اسان جي ناسن مان گند (پونءِ) وهي رهيو آهي ۽ اسان جيڪو

فرمانِ مُصَلِّي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن جمع جي ڏينهن مون تي به سو پيرا درود پاڪ پڙهيو ان جا به سو سالن جا گناهه معاف ٿيندا. (ڪثر العمال)

ڪجهه اڳتي موڪليو (يعني جيڪي عمل ڪيا) انهيءَ کي حاصل ڪيو، جيڪو ڪجهه پوئتي ڇڏيو ان مان نقصان ڪنڀو.“

(شرح الصدور ص 209 ابن عساکر ج 27 ص 395)

T.V ڇڏي مرڻ تي قبر جو عذاب

مئامننا اسلامي پائرو! ”مرڻ کان پوءِ پٺيان ڇا ڇڏيو“ ان تي به بانهو غور ڪري نا جائز ڪاروبار يا جوا جو اڏو يا شراب جو دڪان يا ميوزڪ سينٽر يا فلم انڊسٽري يا سينيما گهر يا ڊراما گاهه يا گناهن جا اوزار وغيره ڇڏي مريا ته ان جو انجام نهايت ئي ڏڪائيندڙ آهي، هڪ عبرت وارو واقعو ٻڌو. جيئن ته هڪ اسلامي پيءُ برطانيه مان تحرير موڪلي هئي ان جو خلاصو پنهنجي انداز ۽ لفظن ۾ عرض ڪرڻ جي ڪوشش ڪيان ٿو: ”اندروني سنڌ ۾ رهڻ واري هڪ بزرگ ٻڌايو ته هڪ رات مان قبرستان ۾ هڪ تازي قبر وٽ ويهي رهيس، هن لاءِ ته عبرت حاصل ٿئي، ويني ويني نند جو جهوٽو اچي ويو ۽ قبر جو حال مون تي ڪلي ويو، ڏسان ٿو ته قبر وارو باهه جي لپيٽ ۾ آهي ۽ رڙيون ڪري مون کي چئي رهيو آهي، ”مونکي بچايو! مونکي بچايو!“ مون چيو: مان ڪيئن بچيان؟ ان چيو، ڪجهه ڏينهن اڳ منهنجو انتقال ٿيو آهي، منهنجو جوان پٽ هن وقت تي وي تي فلم ڏسي رهيو آهي، جڏهن به هو ايئن ڪندو آهي مون تي شديد عذاب شروع ٿي

ڦرمان مِصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن وٽ منهنجو ذڪر ٿئي ۽ اهو مون تي درود شريف نه پڙهي ته اهو ماڻهن ۾ ڪنجوس ترين شخص آهي. (ترغيب و ترهيب)

ويندو آهي. خدا عَزَّوَجَلَّ جي واسطي منهنجي جوان پٽ کي سمجهايو ته عيش پرستين ۾ نه پوي، هو اها ٿي. وي نه ڏسندو ڪري ڇو ته ان کي مون ئي خريد ڪيو هو ۽ هاڻي ان جي ڪري مان قاسي ويو آهيان، افسوس! جو مون ان جي دنياوي تربيت ته ڪئي ليڪن اسلامي تربيت نه ڪئي، ان کي گناهن کان منع نه ڪيو ۽ آخرت جي معاملن کان خبردار نه ڪيو. قبر واري پنهنجو نالو ۽ پتو به ٻڌايو. اهڙيءَ طرح مان صبح جو ويجهي ڳوٺ ۾ واقع ان شخص جي گهر پهتس، نوجوان رات جو ٿي. وي تي فلم ڏسڻ جو اعتراف ڪيو، مان جڏهن ان کي پنهنجو خواب ٻڌايو ته هو صدمي مان روئڻ لڳو ۽ ان پنهنجي گهر مان T.V. ٻاهر ڪڍي ڇڏي.

آقا صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي مبارڪباد

هڪ ميجر جو بيان آهي ته مان انهن ڏينهن ۾ منگلا ڊيم ۾ هوندو هئس ”ڏينه“ (جهلم) جي اسلامي پائرن سٽن پري بيان جون ڪجهه ڪيسٽون تحفي ۾ ڏنيون. اهي ڪيسٽون گهر ۾ هلايون ويون، ان ۾ باب الاسلام سنڌ جي بزرگ وارو واقعو به هيو ٻڌي ڪري اسان سڀ الله عَزَّوَجَلَّ جي عذاب کان ڊڄي وياسين ۽ اتفاق راءِ سان ٿي. وي کي گهران ڪڍي ڇڏيو. خدا جو قسم! T.V گهر مان ڪڍي ڇڏڻ جي تقريباً هڪ هفتي کانپوءِ منهنجي ٻارن جي ماءُ (غيب جي خبر ڏيڻ واري) مدني

فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن مون تي هڪ پيرو درود پاڪ پڙهيو الله تعاليٰ ان تي ڏهه رحمتون موڪليندو آهي. (مسلم)

سرڪار صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي زيارت ڪئي ۽ پياري پياري آقا، مديني واري مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمايو: مبارڪ هجي جو توهان جو گهر مان ٿي وي کڻي ڇڏڻ وارو عمل الله تعاليٰ جي بارگاهه ۾ منظور ٿي ويو آهي.

هي ان وقت جا واقعا آهن جڏهن دعوت اسلامي عورت ۽ موسيقي وغيره کان پاڪ 100 فيصد اسلامي ”مدني چينل“ جو آغاز نه ڪيو هو ”مدني چينل“ کان علاوه سڄي دنيا ۾ تادمِ تحرير منهنجي معلومات جي مطابق هاڻي به ڪو شرعي چينل ناهي. انهيءَ ڪري بيان ڪيل ٻئي واقعا بلڪل درست آهن ڇو ته اهي ماڻهون گناهن وارا پروگرام ڏسندا هئا. هينئر به مختلف چينلن تي گناهن وارا پروگرام ڏسڻ وارن جي لاءِ اها ئي درخواست آهي ته اهي ٿي وي کي گهر مان کڻي ڇڏين ۽ ان جي ذريعي جيترا گناهه ڪيا انهن کان توبه به ڪن، ها جيڪڏهن ڏسڻو ئي آهي بلڪه ضرور ڏسو ۽ ان جي لاءِ اهڙي ترڪيب فرمايو جو توهان جي ٿي وي تي صرف ۽ صرف مدني چينل ئي هلي. تلاوتِ قرآن، نعت شريف، ستن پريا بيان ۽ رنگين مدني گلن جي برڪت سان **إِنَّ شَاءَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ** توهان جو گهر امن وارو بڻجي ويندو. ٻين چينلن کي بند ڪرڻ جا ٽي طريقا ملاحظه ڪريو:

(1) مينوئل ٿيوننگ جي ذريعي پنهنجي مطلوبه چينل کي ٻين

فرمانِ مُصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مون تي ڪثرت سان درود پاڪ پڙهو بيشڪ توهان جو مون تي درود پڙهڻ توهان جي گناهن جي لاءِ مغفرت آهي. (جامع صغير)

سڀني چينلن تي سيٽ ڪري ڇڏيو. (2) تي وي ۾ ڏنل بلاڪ سسٽم جي ذريعي ٻيا چينل بند ڪري ڇڏيو. (3) اڄڪلهه نئين ڊيوائس ۾ مخصوص چينل کي پاس ورڊ به لڳائي سگهو ٿا.

حيلا بهانانہ ڪريو

منامنا اسلامي ڀائرو! هاڻي ڏسو! ڪهڙو خوشنصيب اهڙو آهي جيڪو پنهنجي گهر مان T.V ڪڍي ٿو يا صرف مدني چينل جي لاءِ خاص ڪري ٿو ۽ **مَعَاذَ اللَّهِ** **عَزَّوَجَلَّ** ڪهڙو بدنصيب اهڙو آهي جيڪو ٿي. وي ڇڏي مري ٿو ۽ **اللَّهُ** **عَزَّوَجَلَّ** نه ڪري، **اللَّهُ** **عَزَّوَجَلَّ** نه ڪري، **اللَّهُ** **عَزَّوَجَلَّ** نه ڪري، قبر ۾ قاسي ٿو! شايد شيطان توهان کي وسوسا وجهي ته خبر ناهي دعوتِ اسلامي وارا ڪٿان ڪٿان کان هي ”واقعا“ ڪٿي ايندا آهن، تي وي ته ”فلاڻي فلاڻي“ جي گهر ۾ به هئي، ڏسو! مون کي مطمئن ڪرڻ جي لاءِ هي دليل ڪافي ناهي. توهان منهنجي بيان ڪيل واقعن کي تسليم ڪريو يا نه ڪريو پر خوفِ خدا **عَزَّوَجَلَّ** رکڻ وارن جو ضمير پڪاري پڪاري چئي رهيو هوندو ته هي T.V گناهن جي ميٽر کي تيزيءَ سان هلائڻ واري آهي. هن معاشري کي تباهه ۽ برباد ڪري ڇڏيو، اخلاق خراب ڪري ڇڏيا، بي حياتي ۽ بي پرڌگي ان تي وي جي سبب تمام گهڻي عام ٿي وئي، ۽ ڪجهه ڪمي رهجي وئي هئي ته اها ڏش اينتينا پوري ڪري

فرمانِ مُصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مون تي درود شريف پڙهو الله تعاليٰ توهان تي رحمت موڪليندو. (ابن عدي)

چڏي، T.V اسان جي عورتن کي نوان فيشن سيڪاريا، اسان جي نوجوان پٽن کي عشق جا افسانا ٻڌائي چوڪرين جي عشق ۾ ڦاسائي انهن جون زندگيون تباهه ڪري ڇڏيون ۽ انهيءَ چڪر ۾ اسان جي عورتن جون زندگيون تباهه ڪري ڇڏيون، ۽ ننڍن ننڍن ٻارن جي حالت اها ڪري ڇڏي جو هو موسيقي جي ڏنن تي تنگون لوڏيندي ۽ ناچ ڏيڪاريندي نظر اچن ٿا. هاڻي رهي سهي ڪسر انٽرنيٽ پوري ڪرڻ لڳي آهي، مسلمان تباهي جي اونهي ڪڏي ۾ ڪرندا پيا وڃن، اسلام جون دشمن طاقتون بُري طرح پٺيان لڳي ويون آهن ۽ انهن ايتريقدر عيش عشرتن جو عادي بڻائي ڇڏيو آهي جو مسلمان ڪافرن جا محتاج ٿي رهجي ويا آهن. حالانڪ هڪ مدني دور اهو به هو جو صرف 313 مسلمان بڏر جي ميدان ۾ آيا ته انهن نامراد ڪافرن جي هڪ هزار جي تمام گهڻي لشڪر جا چڪا ڇڏائي ڇڏيا ۽ انهن جو شان هي هيو ته:

غلامانِ محمد جان دينن سے نہیں ڏرتے

یہ سرڪٽ جائے یارہ جائے وہ پروا نہیں کرتے

مٿان اسلامي ڀائرو! پنهنجي گناهن کان سڄي توبه ڪريو ۽ هي به واعدو ڪريو ته آئنده گناهن کان بچي نيڪيون ڪندا رهنداسين. اچو! ڊڄي ڪري توبه ڏانهن اچڻ لاءِ ڪجهه گناهن جا عذاب ٻڌون ٿا.

فرمانِ مُصطَفِي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: ان شخص جو نڪ مٽيءَ ۾ ملي وڃي جنهن وٽ منهنجو ذڪر ٿئي ۽ اهو مون تي درود پاڪ نه پڙهي. (حاڪم)

خوفناڪ وادي

جهنم ۾ رُغِي نالي هڪ خوفناڪ وادي آهي جنهن جي گرمي کان جهنم جون ٻيون واديون پناهه گهرنديون آهن. هيءَ وادي زانين، شرابين، وياج خورن، ڪوڙن گواهن، ماءُ پيءُ جي نافرمانن ۽ بي نمازين جي لاءِ آهي. (روح البيان ج 5 ص 345)

گنجو آزدها

حضرت سيّدنا ابوهريره رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ کان روايت آهي ته رسولِ پاڪ، صاحبِ لولاڪ، سَيّاحِ افلاڪ، صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمايو ته جنهن کي الله عَزَّوَجَلَّ مال عطا فرمايو ۽ ان انهيءَ جي زڪوة ادا نه ڪئي ته قيامت جي ڏينهن ان جي مال کي هڪ گنجي آزدها جي صورت ۾ بڻايو ويندو ۽ ان آزدها جا ٻه چٽ هوندا. (جيڪي ان جي تمام گهڻي زهريلي هجڻ جي نشاني آهي) ۽ اهو آزدها ان جي ڳچيءَ جو ڳٽ بڻايو ويندو جيڪو پنهنجي ڄاڙين سان ان کي پڪڙيندو ۽ چونڊو، مان آهيان تنهنجو مال، تنهنجو خزانو.

(بخاري ج 1 ص 474 حديث 1403)

40 ڏينهن تائين نمازون نامقبول

شراب پيئڻ وارا ڪن کولي ٻُڌن ۽ ڏکي وڃن ته، رسولُ اللهُ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو فرمانِ عبرت نشان آهي: جيڪو شراب پيئندو چاليهن ڏينهن تائين ان جي نماز قبول نه ٿيندي.

فرمانِ مُصَلِّي صَلَّي اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن وت منهنجو ذڪر ٿئي ۽ ان مون تي درود شريف نه پڙهيو ان جفا ڪئي .
(عبدالرزاق)

جيڪڏهن ان توبه ڪئي ته الله تعاليٰ ان جي توبه قبول فرمائيندو. پوءِ جيڪڏهن ٻيهر شراب پيتائين ته پوءِ چاليهن ڏينهن تائين ان جي نماز قبول نه ٿيندي جيڪڏهن ان توبه ڪئي ته الله عَزَّوَجَلَّ ان جي توبه قبول فرمائيندو. پوءِ جيڪڏهن ٽيون ڀيرو شراب پيتائين ته پوءِ چاليهن ڏينهن تائين ان جي نماز قبول نه ٿيندي ان کانپوءِ ان توبه ڪئي ته الله تعاليٰ ان جي توبه قبول فرمائيندو. پوءِ جيڪڏهن چوٿون ڀيرو شراب پيتائين ته پوءِ چاليهن ڏينهن تائين ان جي نماز قبول نه ٿيندي ان کان پوءِ ان توبه ڪئي ته ان جي توبه قبول نه ٿيندي ۽ ان کي نَهْرُ حُبَال (يعني دوزخين جي پونءِ جي نهر)

مان پياريندو. (ترمذي ج 3 ص 341 حديث 1869)

شيرِ خدا رَحِمَنُ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ جي شراب کان نفرت

اميرُ الْمُؤْمِنِينَ، سَيِّدُنَا عَلِيُّ الْمُرْتَضَى، شيرِ خُدا كَرَّمَ اللهُ تَعَالَى وَجْهَهُ الْكَرِيمِ شراب کان نفرت جو اظهار ڪندي فرمائن ٿا: ”جيڪڏهن ڪنهن کوهه ۾ شراب جو هڪ قطرو ڪري پوي ۽ ان تي منارو تعمير ڪيو وڃي مان ان مناري تي اذان نه ڏيان، جيڪڏهن ڪنهن درياءَ ۾ شراب جو هڪ قطرو ڪري پوي پوءِ اهو درياءُ خشڪ ٿي وڃي ۽ اتي گاهه ڦٽي اچي ته ان گاهه ۾ مان پنهنجا جانور نه چاريان.“ (روح البيان ج 1 ص 340)

فرمانِ مُصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن وٽ منهنجو ذڪر ٿئي ۽ ان مون تي درود پاڪ نه پڙهيو تحقيق اهو بديخت ٿي ويو. (ابن سني)

ظالم والدين جي به اطاعت

ماءُ پيءُ جي نافرمانِي ڪرڻ وارن کي گهٻرائي ڪري توبهه ڪرڻ گهرجي ۽ والدين کان معافي گهري انهن کي راضي ڪرڻ گهرجي، نه ته کڻي جا نه رهنداسين، سرڪارِ نامدار، مڪي مديني جي تاجدار، محبوبِ پروردگار صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمايو: جنهن ان حال ۾ صبح ڪئي جو پنهنجي ماءُ پيءُ جو فرمانبردار آهي، ان جي لاءِ صبح جو ئي جنت جا ٻه دروازا کلي ويندا آهن ۽ ماءُ پيءُ مان هڪ ئي هجي ته هڪ دروازو کلي ويندو آهي ۽ جنهن ان حال ۾ شام ڪئي جو ماءُ پيءُ جي باري ۾ الله جي نافرمانِي ڪري ٿو ان جي لاءِ صبح جو ئي جهنم جا ٻه دروازا کلي ويندا آهن ۽ (ماءُ پيءُ مان) هڪ هجي ته هڪ دروازو کلي ويندو آهي. هڪ شخص عرض ڪيو: چاهي ماءُ پيءُ ان تي ظلم ڪن. فرمايائون: ”چاهي ظلم ڪن، چاهي ظلم ڪن، چاهي ظلم ڪن.“ (شعب اليمان ج 6 ص 206 حديث 7916)

واعدي خلافي جو وبال

مٿان اسلامي پائرو! جيڪڏهن والدين شريعت جي خلاف حڪم ڏين ته ان ڳالهه ۾ انهن جي فرمانبرداري نه ڪئي وڃي. مثلاً حرام روزي ڪمائي آڻڻ يا ڏاڙهي ڪوڙڻ جو حڪم ڏين ته هي ڳالهيون نه مڃيون وڃن، گناه جي ڳالهين ۾

فرمانِ مُصَلِّفِي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن مون تي هڪ ڀيرو درود پاڪ پڙهيو الله تعاليٰ ان تي ڏهه رحمتون موڪليندو آهي. (مسلم)

ماءُ پيءُ جي فرمانبرداري ڪرڻ وارو گناهگار ۽ جهنم جو حقدار ٿيندو. جيڪي ڳالهه ڳالهه تي واعدو ڪري ويهن پر بنا شرعي عذر جي پورو نه ڪن انهن جي لاءِ غور ڪرڻ جي جاءِ آهي، جيئن ته مڪيٰ مديني جي سلطان، سرڪارِ دوجهان صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن جو فرمانِ عبرت نشان آهي: جيڪو ڪنهن مسلمان سان عهد شڪني (يعني واعدو خلافي) ڪري ان تي الله تعاليٰ ۽ فرشتن ۽ تمام انسانن جي لعنت آهي ۽ ان جو نه ڪو فريض قبول ٿيندو نه نفل. (بخاري شريف ج 1 ص 616 حديث 1870)

پيت ۾ نانگ ...

سرڪارِ مدينه منوره، سردارِ مڪه مڪرم صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن جو فرمان حقيقت نشان آهي ته معراج واري رات مون کي هڪ اهڙي قوم وٽ سير ڪرايو ويو جو انهن جا پيت ڪوٺڙين جي مثل هئا. جن ۾ نانگ پريل هئا جيڪي پيٽن جي ٻاهران نظر اچي رهيا هئا، مون پڇيو: اي جبرئيل هي ڪهڙا ماڻهو آهن؟ ته ان چيو: ”هي وياج ڪائڻ وارا آهن“

(سنن ابن ماجه ج 3 ص 71 حديث 2273)

36 پيرازناڪان وديڪ بُرو

الله جي محبوب، داناءِ عُيُوب، مُنْزَهُ عَنِ الْعُيُوب صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو فرمان عبرت بنياد آهي: وياج جو هڪ درهم ڄاڻي

خرمانِ مُصطَفِي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مون تي ڪثرت سان درود پاڪ پڙهو بيشڪ توهان جو مون تي درود پڙهڻ توهان جي گناهن جي لاءِ مغفرت آهي. (جامع صغير)

واڻي کائڻ چٽيهه پيرا زنا ڪرڻ کان به وڌيڪ سخت ۽ وڏو گناهه آهي. (سنن الدار قطني ج 3 ص 19 حديث 2819)

جهنم جو کاڌو

حضرت سَيِّدُنَا عبدالله ابن مسعود رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ کان روايت آهي ته بانهو جيڪو حرام مال ڪمائيندو جيڪڏهن خرچ ڪندو ته ان ۾ برڪت نه هوندي ۽ جيڪڏهن صدقو ڪندو ته اهو مقبول نه ٿيندو ۽ جيڪڏهن انهيءَ کي (يعني حرام مال کي) پنهنجي پٺيان ڇڏي مري ويندو ته اهو ان جي لاءِ جَهَنَّم جو کاڌو بڻجندي. (مسند امام احمد ج 2 ص 34 حديث 3672)

وياج جون تباھڪاريون ۽ ان کان بچي تجارت وغيره ڪرڻ جي طريقن جي ڄاڻ حاصل ڪرڻ لاءِ مڪتبه المدينه جو شايع ٿيل 92 صفحن جو رسالو ”وياج ۽ ان جو علاج“ ضرور پڙهو. **إِنْ شَاءَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ** توهان جون اڪيون کلي وينديون.

سنت جون بهارون

مٿان اسلامي ڀائرو! هوش ۾ اچو، غفلت کان سجاڳ ٿيو، جلد توبه ڪري وٺو، يورپي تهذيب کان پيڇو ڇڏايو، مني مني آقا مڪي مديني واري مصطفي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي منين منين سنتن تي عمل ڪريو، پنهنجي اصلاح سان گڏوگڏ ٻين

فرمانِ مُصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مون تي ڪثرت سان درود پاڪ پڙهو بيشڪ هي توهان جي لاءِ طهارت آهي. (ابو يعلىٰ)

جي اصلاح جو به ذهن بڻايو. نيڪيءَ جي دعوت جي خاطر سخت مشقت برداشت ڪرڻ جو جذبو پيدا ڪريو. جان، مال ۽ وقت سڀ ڪجهه ستت کي زندهه ڪرڻ جي لاءِ قربان ڪرڻ جو ذوق وڌايو ۽ نيٽ ڪريو ته مون کي پنهنجي ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش ڪرڻي آهي. (اِنَّ شَاءَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ)

پنهنجي اصلاح جي ڪوشش جي لاءِ مڏني انعامات تي عمل ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش جي لاءِ مڏني قافلن ۾ سفر ڪرڻو آهي. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ عاشقانِ رسول جي مڏني تحريڪ دعوتِ اسلامي جي مهڪندڙ مڏني ماحول ۾ بڪثرت ستون سڪيون ۽ سيڪاريون وينديون آهن. هر جمعرات نمازِ مغرب کان بعد اوهان جي شهر ۾ ٿيندڙ دعوتِ اسلامي جي هفتيوار ستن پري اجتماع ۾ سڄي رات گذارڻ جي مڏني التجا آهي، عاشقانِ رسول جي مڏني قافلن ۾ ستن جي تربيت جي لاءِ سفر ۽ روزانو ”فڪرِ مڏني“ جي ذريعي مڏني انعامات جو رسالو پري ڪري پنهنجي ذميدار کي جمع ڪرائڻ جو معمول بڻايو، (اِنَّ شَاءَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ) ان جي برڪت سان پابندِ ستت بنجڻ، گناهان سان نفرت ڪرڻ ۽ ايمان جي حفاظت جو ذهن بڻجندو.

منا منا اسلامي پائرو! بيان کي اختتام ڏانهن آڻيندي ستت جي فضيلت ۽ ڪجهه ستون ۽ آداب بيان ڪرڻ جي سعادت حاصل

فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مون تي درود شريف پڙهو الله تعاليٰ توهان تي رحمت موڪليندو. (ابن عدي)

ڪريان ٿو. تاجدار رسالت، شهنشاهِ نُبُوتِ مصطفيٰ جانِ رحمت،
شمع بزمِ هدايت، نوشهءِ بزمِ جنّتِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو فرمان
جنّتِ نشان آهي جنهن منهنجي سنّت سان محبت ڪئي ان
مون سان محبت ڪئي ۽ جنهن مون سان محبت ڪئي اهو
جنّت ۾ مون سان گڏ هوندو. (ابن عساڪر ج 9 ص 343)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

قبر ۽ دفن جا 22 مدني نڪل

فرمانِ الاهي عَزَّوَجَلَّ:

ترجمو ڪنز اليمان: ڇا اسان زمين
کي گڏ ڪندڙ نه بنايو. توهان جي
جيڪڏهن ۽ مٿن جي واسطي.
وَأَمْوَاتًا ﴿٢٦﴾
أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾ أَحْيَاءَ

هن آيت مبارڪ جي تحت ”نُورُ الْعِرْفَانِ“ صفحہ 927 تي آهي:
”هن طرح جو زندهه زمين جي پُشت (يعني پٺ) تي ۽ مڙدا
زمين جي پيٽ ۾ جمع آهن“ ❖ ميٽ کي دفن ڪرڻ فرض
ڪفايه آهي (يعني ڪنهن هڪ به دفنائي ڇڏيو ته سڀ بَرِيُّ الدَّمِ ٿي
ويا، نه ته جنهن جنهن کي خبر پهتي هئي ۽ نه دفنايو گناهگار ٿيو)
هي جائز ناهي ته ميٽ کي زمين تي رکي ڇڏيو ۽ چوڌاري
ديوارون ڏئي بند ڪري ڇڏيو. (بهار شريعت ج 1 ص 842) ❖ قبرون به
الله عَزَّوَجَلَّ جون نعمتون آهن جن ۾ مڙدا دفن ڪيا ويندا آهن

فرمانِ مُصَلِّفِي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن مون تي هڪ ڀيرو درود پاڪ پڙهيو الله تعالیٰ ان تي ڏهه رحمتون موڪليندو آهي. (مسلم)

ته جيئن جانور ۽ ٻيون شيون انهن جي اهانت (يعني توهين) نه ڪن ❖ صالحين (يعني نڪ بانهن) جي ويجهو دفن ڪرڻ گهرجي ڇو ته انهن جي قُرب جي برڪت ان کي پهچندي آهي، جيڪڏهن معاذ الله مستحق عذاب (يعني عذاب جو حقدار) به ٿي ويندو آهي ته اهي شفاعت ڪندا آهن، اها رحمت جيڪا انهن تي نازل ٿيندي آهي ان کي به گهيري وٺندي آهي. حديث ۾ آهي نبي صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائن ٿا: ”پنهنجي اموات (يعني مٺڙن) کي سنن ماڻهن سان گڏ دفن ڪريو.“¹⁴ (فتاويٰ رضويه

ج 9 ص 385) ❖ رات ۾ دفن ڪرڻ ۾ ڪو حرج ناهي (جوهره ص 141) ❖ هڪ قبر ۾ هڪ کان وڌيڪ بغير ضرورت دفن ڪرڻ جائز ناهي ۽ ضرورت هجي ته ڪري سگهجي ٿو. (بهار شريعت جلد اول ص 846، عالمگيري ج 1 ص 166) ❖ جنازو قبر کان قبلي جي طرف رکڻ مستحب آهي ته جيئن ميٽ قبلي جي طرف کان قبر ۾ لائو وڃي. قبر جي پيرن واري پاسي کان رکي مٿي واري پاسي کان نه لاهيو. (بهار شريعت ج 1 ص 844) ❖ حسب ضرورت ٻه يا ٽي ۽ بهتر هي آهي ته طاقتور ۽ نڪ ماڻهو قبر ۾ لهن. عورت جي ميٽ کي محارم لاهين اهي نه هجن ته ٻيا رشتيدار اهي به نه هجن ته پرهيزگارن کان لهرايو. (عالمگيري ج 1 ص 166) ❖ عورت جي ميٽ کي لاهڻ کان وٺي تختا لڳائڻ تائين ڪنهن ڪپڙي سان

¹ حلية الاولياء ج 6 ص 390 رقم 9042

فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مون تي ڪثرت سان درود پاڪ پڙهو بيشڪ توهان جو مون تي درود پڙهڻ توهان جي ڪانهن جي لاءِ مغفرت آهي. (جامع صغير)

لڪائي رڪو ❖ قبر ۾ لاهڻ وقت هي دعا پڙهو بِسْمِ اللّٰهِ وَ بِاِ للهِ
وَ عَلٰى مِلَّةِ رَسُوْلِ اللّٰهِ (تنوير الابصار ج 3 ص 166) ❖ ميٽ کي ساڄي پاسي لڻايو
۽ ان جو منهن قبلي ڏانهن ڪري ڇڏيو ۽ ڪفن جي ڳنڍ کولي
ڇڏيو ڇو ته هاڻي ضرورت ناهي، نه کولي تڏهن به حرج ناهي.
(عالمگيري ج 1 ص 166، جوهره ص 140) ❖ ڪفن جي ڳنڍ کولڻ وارو هي دعا
پڙهي اَللّٰهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا اَجْرَهُ وَلَا تَفْتِنْنَا بَعْدَهُ ترجمو: اي الله عَزَّوَجَلَّ! اسان کي ان
جي ثواب کان محروم نه ڪر ۽ اسان کي ان کان پوءِ فتني ۾ نه وجهه.
❖ قبر ڪچين سرين سان بند ڪري ڇڏيو جيڪڏهن زمين نرم
هجي ته (ڪاٺ جا) تختا لڪائڻ جائز آهي. (بهار شريعت ج 1 ص 844) هاڻي
مٽي ڏني وڃي، مستحب هي آهي ته مٽي وٽان ٻنهي هٿن سان
تي پيرا مٽي وجهو. پهريون پيرو پڙهو مِنْهَا خَلَقْنٰكُمْ² ٻيو پيرو وَفِيهَا
نُعِيدْكُمْ³ ٽيو پيرو وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً اُخْرٰى⁴ پڙهو. هاڻي باقي مٽي ڪوڏر
وغيره سان وجهي ڇڏيو. (جوهره ص 141) ❖ جيتري مٽي قبر مان
نڪتي آهي ان کان وڌيڪ وجهڻ مڪروه آهي. (عالمگيري ج 1 ص 166)

¹ قبر جي اندروني حصي ۾ باهه جون پڪل سرون لڳائڻ منع آهي پر گهڻي طور هاڻي
سيمنٽ جي ديوارن ۽ تختن جو رواج آهي ته پوءِ سيمنٽ جي ديوارن ۽ سيمنٽ جي
تختن جو اهو حصو جيڪو اندر جي طرف رکڻو آهي ڪڇي، مٽي جي گاري سان
ليپي ڇڏيو. الله پاڪ مسلمانن کي باهه جي اثر کان محفوظ رکندو.

اٰمِيْن بِجَاہِ النَّبِيِّ الْاَمِيْن صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

² اسان زمين مان ئي توهان کي بڻايو.

³ ۽ انهيءَ ۾ توهان کي وري وٺي وينداسين.

⁴ ۽ انهيءَ مان توهان کي ٻيهر ڪڍنداسين

فرمانِ مُصطَفِي صَلَّي اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مون تي درود شريف پڙهو الله تعالي توهان تي رحمت موڪليندو. (ابن عدي)

❖ هت ۾ جيڪا مٽي لڳي آهي ان کي چاهيو ته چنڊي چڏيو يا ڌوئي چڏيو. (بهار شريعت ج 1 ص 845) ❖ قبر چؤڪنڊي نه ٺاهيو بلڪ ان کي اٺ جي ڪوهان وانگر ٺاهيو، (دفن کان پوءِ) ان تي پاڻي چڙڪڻ بهتر آهي، قبر هڪ گرانٽ اونچي هجي يا ٿورڙي وڌيڪ. (بهار شريعت ج 1 ص 846) (ملخصاً عالمگيري ج 1 ص 166، ردالمحتار ج 3 ص 168)

دفن کان پوءِ قبر تي اذان ڏيڻ ڪارِ ثواب ۽ ميٽ جي لاءِ نهايت نفعي بخش آهي (ماخوذ از فتاوي رضويه مخزج ج 5 ص 370) ❖

مستحب هي آهي ته دفن کان پوءِ قبر تي سورة بقره جو شروع وارو ۽ آخري حصو پڙهو، سيراندي (يعني مٽي واري پاسي وٽ) **اللَّهُ كَانَ مُفْلِحُونَ** تائين ۽ پيراندي (يعني پيرن واري پاسي وٽ) **الرَّسُولُ** کان ختم سورت تائين پڙهو. (بهار شريعت ج 1 ص 846) ❖ دفن کان پوءِ قبر وٽ ايتري دير تائين بيٺهٽ مُسْتَحَبَّ آهي جيتري دير اٺ ذبح ڪري گوشت تقسيم ڪيو وڃي. ڇو ته انهن جي رهڻ سان ميٽ کي آرام ايندو ۽ نڪيرين جو جواب ڏيڻ ۾ وحشت نه ٿيندي ۽ ايتري دير تائين تلاوتِ قرآن ۽ ميٽ جي لاءِ دعا ۽ استغفار ڪريو ۽ هي دعا ڪريو ته نڪيرين جي سوالن جي جواب ۾ ثابت قدم رهي. (ايضاً) ❖ شجره يا عهد نامو قبر ۾ رکڻ جائز آهي ۽ بهتر هي آهي ته ميٽ جي منهن جي سامهون قبلي جي طرف طاق (ڪڏڻو) ٺاهي ان ۾ رکو، بلڪ ”دزمختار“ ۾ ڪفن تي عهد نامو لکڻ کي جائز چيو آهي ۽ فرمايو ته هن سان مغفرت جي اميد آهي ۽ ميٽ جي چاتي ۽

فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: جنهن ڪتاب ۾ مون تي درودِ پاڪ لکيو ته جيستائين منهنجو نالو ان ڪتاب ۾ لکيل رهندو فرشتا ان جي لاءِ استغفار ڪندا رهندا. (طبراني)

پيشاني تي بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ لکڻ جائز آهي. هڪ شخص ان جي وصيت ڪئي هئي، انتقال کان بعد ڇاتي ۽ پيشاني تي بِسْمِ اللّٰهِ شريف لکي وئي پوءِ ڪنهن خواب ۾ ان کي ڏٺو، حال پڇيو، چيائين: جڏهن قبر ۾ رکيو ويو، عذاب جا فرشتا آيا، فرشتن جڏهن پيشاني تي بِسْمِ اللّٰهِ شريف ڏٺي ته چيائون: تون عذاب کان بچي وئين. (فَر مَخْتار، غُنِيه، عن الثاتار خانيه) ❖ هيئن به ٿي سگهي ٿو ته پيشاني تي بِسْمِ اللّٰهِ شريف لکو ۽ ڇاتي تي ڪلمهءِ طيبه لآلِہُ اِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَّسُوْلُ اللّٰهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پر وهنجارڻ کان بعد ڪفن پرائڻ کان اڳ ۾ آگر سان لکو مسُ (INK) سان نه لکو. (بهار شريعت ج 1 ص 846) ❖ قبر مان ميت جون هڏيون ٻاهر نڪري اچن ته ان هڏين کي دفن ڪرڻ واجب آهي. (ماخوذ از فتاويٰ رضويه ج 9 ص 406)

هزارين سٽون سڪڻ جي لاءِ مڪتبه المدينه جا شايع ٿيل ٻه ڪتاب (1) 312 صفحن تي مشتمل ڪتاب ”بهار شريعت“ حصو 16 ۽ (2) 120 صفحن جو ڪتاب ”سٽين اور آداب“ هديهءَ حاصل ڪريو ۽ پڙهو. سٽن جي تربيت جو هڪ بهترين ذريعو دعوتِ اسلامي جي مدني قافلن ۾ عاشقانِ رسول سان گڏ سٽن پريو سفر به آهي.

لُونِ رَحْمَتِيْنَ قَافِے ميں چلو   سِڪِيئَ سُنْتِيْنَ قَافِے ميں چلو
هون گي حل مشڪليں قَافِے ميں چلو   ختم هون شامِيں قَافِے ميں چلو

صَلُّوْا عَلٰى الْحَبِیْب!   صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلٰى مُحَمَّدٍ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ الْمُؤْتَمِرِيْنَ اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

سُنَّتِ جُونِ بَهَارُون

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ تَبْلِيغِ قُرْآنِ ۽ سُنَّتِ جِي عالمگير غير سياسي تحريڪ **دعوتِ اسلامي** جي مهڪنڊڙي مدني ماحول ۾ بڪثرت سُنَتُون سڪيون ۽ سيڪاريون وينديون آهن. اوهان کي به پنهنجي پنهنجي شهر ۾ **دعوتِ اسلامي** جي ٿيندڙ هفتيوار سنّت پريمي اجتماع ۾ سڄي رات گذارڻ جي مدني التجاهي. عاشقانِ رسول جي **مدني قافلن** ۾ ريسٽن جي تربيت جي لاءِ سڀني روزانو **فڪر مريته** جي ذريعي **مدني انعامات** جو رسالو پوري ڪري هر مهيني پنهنجي شهر جي ذميدار کي جمع ڪرائڻ جو معمول بڻايو. ان شاء الله عهديدان جي برڪت سان پاهنڊ سنّت بڻجڻ، گناهن کان نفرت ڪرڻ ۽ **ايمان جي حفاظت** جو ذهن بڻجندي، هر اسلامي ڀاءُ پنهنجو هي مدني ذهن بڻائي ته **مون کي پنهنجي ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش ڪرڻي آهي** ان شاء الله عزوجل پنهنجي اصلاح جي ڪوشش جي لاءِ **مدني انعامات** تي عمل ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش جي لاءِ **مدني قافلن** ۾ سفر ڪرڻو آهي. ان شاء الله

- 022 _ 2620122 مڪتبه المدينه : فيضان مدينه آفندي ٽائون حيدرآباد
- 071 _ 5619195 مڪتبه المدينه : فيضان مدينه بهراج روڊ سکر
- 023 _ 3514672 مڪتبه المدينه : فيضان مدينه العطار ٽائون ميرپور خاص
- 024 _ 4362145 مڪتبه المدينه : چڪرا بازار نواب شاھ
- 072 _ 2710635 مڪتبه المدينه : فيضان مدينه عطار آباد (جيڪب آباد)
- 025 _ 4611541 مڪتبه المدينه : فيضان مدينه مارڪيٽ روڊ ٺٽو
- 074 _ 4054191 مڪتبه المدينه : رابع شاهنگ سينئر فاروق نگر لاڙڪاڻو
- مڪتبه المدينه : نزد حضرت حیات مسجد ٺٽو شريف

مڪتبه المدينه
جو
مختلف
شاخون

عالمي مدني مرڪز فيضان مدينه محلہ سوڌاگران پراڻي سبزي منڊي
باب المدينه ڪراچي فون نمبر : 91-90-34921389-021